

Sygn. akt: I C 156/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Jakub Drzastwa
Protokolant:	Małgorzata Drelich

po rozpoznaniu w dniu 6 lipca 2016 r. w Bielsku-Białej

sprawy z powództwa (...) Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko M. B.

o zapłatę

zasądza od pozwanego M. B. na rzecz powoda (...) Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 110.972,86 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 marca 2015 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 13.321,01 zł - tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia

Sygn. akt I C 156/15

UZASADNIENIE

(...) SA z siedzibą w W. pozwem złożonym w dniu 10 marca 2015r. w Elektronicznym Postępowaniu Upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie domagało się zasądzenia od M. B. kwoty 110.973,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu oraz zwrotu kosztów postępowania.

Uzasadniając żądanie pozwu strona powodowa wskazała, że pozwany był sprawcą szkody nr (...) mającej miejsce w dniu 03.02.2012r. Sprawca prowadził pojazd w stanie po użyciu alkoholu. W związku z powstałą szkodą powód – (...) SA – wypłacił poszkodowanemu odszkodowanie.

Z chwilą wypłaty poszkodowanemu odszkodowania, na zakład ubezpieczeń przeszło roszczenie wobec sprawcy szkody.

Powód wezwał pozwanego do zapłaty (zwrotu) kwoty dochodzonego roszczenia regresowego, ten jednak roszczenia powoda nie zaspokoił.

Wobec braku podstaw do wydania nakazu zapłaty Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie przekazał sprawę do rozpoznania sądowi właściwości ogólnej – Sądowi Okręgowemu w Bielsku-Białej. (k. 6,7)

W odpowiedzi na pozew (k. 130-132) M. B. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania.

Pozwany zakwestionował powództwo zarówno co do jego zasadności jak i wysokości. Podniósł, że do pozwu nie został żaden dokument świadczący o tym, że w dniu wypadku kierował pojazdem pod wpływem alkoholu bądź w chwili zdarzenia dopuścił się naruszenia przepisów (...) prawa o ruchu drogowym. Powódka nie przedłożyła żadnego dowodu mającego świadczyć o zaktualizowaniu się przesłanki do wystąpienia z roszczeniem regresowym przeciwko pozwanemu.

Co więcej, jak wynika z informacji udzielonych przez (...) adwokata R. L., który występował w charakterze obrońcy pozwanego w sprawie karnej toczącej się przez Sądem w (...), sąd I instancji przyjął, że wyłączną przyczyną wypadku było poruszenie się przez pozwanego z prędkością przekraczającą administracyjnie dozwoloną.

Nie ma zatem mowy o kierowaniu przez pozwanego pod wpływem alkoholu. Jednakże sąd w (...) w ogóle nie wziął pod uwagę kwestii przyczynienia się poszkodowanej K. M. do spowodowania zaistniałego zdarzenia drogowego. Pozwany podniósł zarzut przyczynienia się poszkodowanej do wypadku, przy czym stopień jej przyczynienia, w ocenie pozwanego, należy uznać za znaczny (wymusiła pierwszeństwo, wyjeżdżając z podporządkowanej drogi).

Ponadto, pozwany podniósł, iż wyrok (...) Sądu nie podlega uznaniu w toku niniejszego postępowania. Powód jako podstawę uznaniowości orzeczeń w sprawach karnych wskazuje decyzję ramową Rady 2008/947/WSiSW z dnia 27 listopada 2008r., tymczasem decyzję tę stosuje się wyłącznie celem wykonania orzeczonej przez sąd państwa członkowskiego UE kary lub innego środka.

Brak jest jednak mowy o związaniu sądu cywilnego zagranicznym wyrokiem karnym. Celem decyzji jest ułatwienie resocjalizacji i reintegracji społecznej osoby skazanej. Dlatego orzeczenie sądu (...) nie podlega uznaniu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 czerwca 2012r. w M. (...) około godz. 21:45, na skrzyżowaniu ulic (...), doszło do wypadku komunikacyjnego.

Zdarzenie polegało na styku kolizyjnym między lewym, przednim narożnikiem samochodu B. nr rej. (...), kierowanego przez M. B. a lewym bokiem samochodu V. nr rej. (...) -69, kierowanym przez K. M.. Po zderzeniu pojazdów, samochód V. uderzył jeszcze w słup latarni ulicznej.

Pojazd V. poruszał się z prędkością około 20 -25 km/h, natomiast pojazd B. z prędkością około 90 -95 km/h.

Do zdarzenia doszło w skutek włączania się samochodu V. do ruchu przy braku zagrożeń z jego lewej strony, gdy samochód B. był od niego odległy o co najmniej 100 m i prawdopodobnie nie był w zasięgu jego wzroku. Gdy samochód V. ruszył i wjechał na pas ruchu samochodu B., samochód B. był od niego odległy już o 71 m. jakiegokolwiek manewry obronne kierowcy V. nie mogły być skuteczne wobec braku podjęcia manewrów obronnych przez kierowcę B..

Zasadniczą przyczyną uniemożliwiającą kierowcy B. uniknięcie kolizji z samochodem V. była jego prędkość poruszania się ~ 93 km/h, która była znacząco większa od administracyjnie dopuszczalnej (60 km/h).

Gdyby samochód B. poruszał się z prędkością rzędu 60 km/h, to samochody V. i B. wyminęłyby się bezkolizyjnie.

Po wypadku od M. B. została pobrana krew, wynik przeprowadzonego badania wykazał, 1,01 miligramu etanolu na mililitr krwi.

(dowody: zeznania świadków: M. M. k. 195, A. W. k. 351, zeznania stron: pozwanego nagranie audio video rozprawy z dn. 26.06.2016r. k. 155, wyrok wraz z tłumaczeniem przysięgłym k. 203-213, analiza wypadku drogowego wraz z tłumaczeniem k. 214-245, policyjny protokół przestępstwa-kolizji wraz z tłumaczeniem k. 283-291, policyjny protokół spostrzeżeń wraz z tłumaczeniem k. 292-294, policyjny protokół wraz z tłumaczeniem k. 295-298, opinia biegłego sądowego J. D. k. 372-382)

Pojazd którym kierował pozwany M. B. objęty był ubezpieczeniem OC pojazdów mechanicznych oraz ubezpieczeniem AC w towarzystwie ubezpieczeń powoda. okres ochrony określony był na 14.04.2012r. – 13.04.2013r.

(dowód: polisa ubezpieczeniowa k. 79-80)

Wyrokiem Izby Karnej z dnia 23 stycznia 2014r. Sąd (...) (...) uznał za udowodnione, że M. B. w dniu 1 czerwca 2014r., jako uczestnik ruchu drogowego, kierowca samochodu osobowego, zachował się w taki sposób, że z jego winy doszło do wypadku drogowego z powodu dużej nieostrożności i nieuwagi, poruszania się z prędkością ok. 93km/h, a więc dużo większą, aniżeli maksymalna dozwolona prędkość w miejscu zdarzenia, będąc przy tym pod wpływem alkoholu.

Za powyższe Sąd skazał M. B. ma karę więzienia w wymiarze 2 miesiące oraz zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 18 miesięcy.

Wyrokiem z dnia 2 czerwca 2014r. Trybunał A. – L. na skutek odwołania złożonego przez M. B. od wyroku z dnia 23 stycznia 2014r., utrzymał dotychczasowe orzeczenie w mocy.

(dowody: zeznania stron: pozwanego nagranie audio video rozprawy z dn. 26.06.2016r. k. 155, wyrok wraz z tłumaczeniem przysięgłym k. 203-213, wyrok wraz z tłumaczeniem przysięgłym k. 269-272)

W wyniku wypadku komunikacyjnego poszkodowana została kierująca samochodem V. – K. M..

Doznała ona następujących obrażeń: złamania żeber I –VIII lewych; złamania wyrostków kolczystych; złamanie obu gałęzi kości łonowej lewej; złamania kości biodrowej lewej; złamanie kompleksu stawu krzyżowo-biodrowego lewego; złamanie przezkrętarzowe kości udowej lewej; złamanie kości łódeczkowatej prawej; doznanie obrażeń neuropsychologicznych, skutkujących uszczerbkiem na zdrowiu; niesprawność ramienia prawego.

Szkoda w pojeździe V., należącym do K. M. została oszacowana na kwotę 27.830 euro.

Poszkodowana posiadała polisę ubezpieczeniową AC w towarzystwie (...) management.

W związku z doznanymi obrażeniami, uszkodzeniami samochodu, poniesionymi kosztami na prawników w postępowaniu przed sądem, bólem i cierpieniem holenderski ubezpieczyciel (...) management wypłacił poszkodowanej kwotę 42.016,73 euro.

(dowody: rachunek za badanie oceny pracy i badanie neurologiczne wraz z tłumaczeniem k. 246-247, regres – zestawienie należności wraz z tłumaczeniem k. 248 -249, faktury wraz z tłumaczeniem k. 250-262, kalkulacja szkody wraz z tłumaczeniem k. 263-268, opinia lekarska wraz z tłumaczeniem k. 273-277, 278-282)

W związku z wypłatą odszkodowania przez (...) towarzystwo ubezpieczeniowe poszkodowanej, zakład ten zwrócił się do powoda o zwrot wypłaconych kwot odszkodowania i zadośćuczynienia.

Powód wypłacił kwotę 32.519,24 euro, stanowiącą równowartość kwoty 139 464,54zł.

Na tę kwotę złożyły się:

12 500 euro zadośćuczynienia za ból i cierpienie, 2178,17 euro kosztów z tytułu społecznej niepełnosprawności, 6 437,88 euro kosztów adwokackich, 3031,31 euro kosztów ekspertyz medycznych, 453,11 euro kosztów tłumaczeń, 981,80 euro opłaty za kontrolę motoryzacyjną, 2677,13 euro koszty rehabilitacji, 760 euro odszkodowania za utracona kolczyki , 3 500euro innych szkód.

Pismami dat. 25.11. (...) . oraz 10.02.2015r. powodowe Towarzystwo wezwało pozwanego o zapłatę kwoty 110 972,86zł, której pozwany nie zapłacił.

(bezsporne – dokumentacja k. 81-118, wraz z tłumaczeniem k.246-268, wezwania do zapłaty k.119 121)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego i przestawionego powyżej materiału dowodowego.

Przedstawione dokumenty, ich tłumaczenia jak i opinia biegłego J. D. nie były kwestionowane przez żadną ze stron, nie budziły też wątpliwości Sądu, dlatego należało przyznać im przymiot pełnej wiarygodności.

Pozwany podnosił, że w toku postępowania prowadzonego przez holenderską policję podpisał protokół sporządzony w języku niderlandzkim, którego nie zna, tym samym nie wie co potwierdzał. Jednocześnie nie kwestionował, że przedstawione dokumenty mogły zostać przerobione lub podrobione.

Odnośnie zeznań powołanych w sprawie świadków oraz zeznań pozwanego, Sąd dał im wiarę jedynie w zakresie co do faktu zaistnienia wypadku komunikacyjnego, jego uczestników i skutków.

Jednocześnie Sąd nie mógł dać wiary złożonym zeznaniom w zakresie, gdzie wskazywano, że M. B. w chwili zdarzenia był trzeźwy oraz że prowadził samochód z dopuszczalną prędkością, gdyż przeczą temu pozostałe dowody powołane w sprawie.

Odnośnie stanu trzeźwości pozwanego, bezpośrednio po przetransportowaniu go do szpitala została od niego pobrana próbka krwi na obecność alkoholu w organizmie, brak jest podstaw w obecnym postępowaniu sądowym do kwestionowania tegoż wyniku.

Ponadto, zarówno pozwany jak i powołani świadkowie zgodnie wskazywali, że prowadzony przez M. B. prowadzony był z dozwoloną administracyjnie prędkością (60 km/h), a jedyną przyczyną wypadku było wymuszenie pierwszeństwa przejazdu przez wyjeżdżającą z podporządkowanej ulicy uszkodzonej K. M..

Jednakże prowadzone przez holenderską policję postępowanie wyjaśniające wykazało, że uszkodzona włączając się do ruchu nie miała możliwości zobaczyć pojazdu prowadzonego przez pozwanego, gdyż znajdował się on w znacznej odległości i gdyby samochód pozwanego był prowadzony z dopuszczalną prędkością to doszłoby do bezkolizyjnego wyminięcia przedmiotowych pojazdów.

Stanowisko to zostało potwierdzone przez powołanego do niniejszej sprawy biegłego sądowego ds. ruchu drogowego i rekonstrukcji wypadków J. D..

Zatem również w tym zakresie zeznaniom pozwanego oraz świadków nie można było dać wiary.

Zbędne byłoby natomiast przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny, o co wnosila strona powodowa, skoro w procesie zostały uznane jej racje; prowadziłyby to do niepotrzebnego przedłużenia procesu.

Sąd zważył co następuje:

Roszczenie powoda zasługuje na uwzględnienie w całości.

Jako wykazane należy uznać, że wyłącznie winnym przedmiotowego wypadku komunikacyjnego był pozwany M. B. w okresie posiadania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w powodowym towarzystwie ubezpieczeniowym.

Wina pozwanego polegała na poruszaniu się z nadmierną prędkością, rzędu 90-95 km/h w miejscu w którym dopuszczalna prędkość wynosiła 60km/h, niepodjęciu manewrów obronnych; nadto, kierujący jechał pod wpływem alkoholu.

Poszkodowana do wypadku się nie przyczyniła.

Okoliczności te wynikają z dołączonej do pozwu dokumentacji, przetłumaczonej w toku procesu na język polski oraz z opinii biegłego sądowego J. D., która nie była kwestionowana przez strony.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 392) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

Zgodnie natomiast z art. 35 ww. ustawy, ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

Holenderskie towarzystwo (...) management wypłaciło poszkodowanej K. M. w związku z wypadkiem ogółem kwotę 42.016,73 euro.

Następnie powodowe Towarzystwo (...), tytułem regresu zwróciło (...) zakładowi ubezpieczeń kwotę 32.519,24 euro, stanowiącą równowartość kwoty 139 464,54zł.

Artykuł 43 pkt 1 powołanej ustawy wskazuje, że zakładowi ubezpieczeń, przysługuje prawo dochodzenia od kierującego pojazdem mechanicznym zwrotu wypłaconego z tytułu ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych odszkodowania, jeżeli kierujący wyrządził szkodę umyślnie, w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości albo po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii.

Pozwany M. B. został prawomocnie skazany za spowodowanie wypadku komunikacyjnego znajdując się pod wpływem alkoholu. Tym samym nastąpiła przesłanka wynikająca a art. 43 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, pozwalająca towarzystwu ubezpieczeń na dochodzenie od kierującego pojazdem (sprawcy wypadku) regresu z dotychczas wypłaconego odszkodowania.

Zgodnie z art. 11 kpc ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Jednakże osoba, która nie była oskarżona, może powoływać się w postępowaniu cywilnym na wszelkie okoliczności wyłączające lub ograniczające jej odpowiedzialność cywilną.

Pozwany podnosił w odpowiedzi na pozew, iż wyrok (...) Sądu nie podlega uznaniu w toku niniejszego postępowania.

Bowiem powód jako podstawę uznawalności orzeczeń w sprawach karnych wskazał decyzję ramową Rady 2008/947/WSiSW z dnia 27 listopada 2008r., tymczasem decyzję tę stosuje się wyłącznie celem wykonania orzeczonej przez sąd państwa członkowskiego kary lub innego środka.

Brak jest jednak mowy o związaniu sądu cywilnego zagranicznym wyrokiem karnym.

Stanowisko pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie. Jak bowiem wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 marca 2013r. w sprawie o sygn. akt V CSK 185/12: „konsekwencją skazania w postępowaniu karnym przez sąd państwa Unii Europejskiej prawomocnym wyrokiem jest, niemożność wszczęcia postępowania w rozumieniu art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., z uwagi na negatywną przesłankę powagi rzeczy osądzonej.

To "związanie" stanowi podstawę do rozszerzenia obowiązywania art. 11 k.p.c. na wyroki zagraniczne w drodze prowsólnotowej wykładni tego przepisu”.

Ponadto Sąd Najwyższy wskazał, że prawomocne orzeczenie karne zapadło w sprawie po dniu 1 maja 2004 r., tj. po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, kiedy Polska była związana art. 54 Traktatu wykonawczego do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1995 r. (Dz. Urz. UE z 2000 r. Nr 239, poz. 19 z późn. zm.), który od chwili wejścia w życie

traktatu amsterdamskiego stał się częścią *acquis communautaire* Unii Europejskiej (por. wyrok SN z dnia 2 czerwca 2006 r., IV KO 22/05, OSNKW 2006, z. 7-8, poz. 75, z dnia 29 marca 2011 r., III KK 365/10 nie publ.).

Zgodnie z art. 54 tego Traktatu osoba, której proces zakończył się wydaniem prawomocnego wyroku na obszarze jednej Umawiającej się Strony, nie może być ścigana na obszarze innej Umawiającej się Strony za ten sam czyn, pod warunkiem że została nałożona i wykonana kara lub jest ona w trakcie wykonywania, lub nie może być już wykonana na mocy przepisów prawnych skazującej Umawiającej się Strony.

Zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 11 k.p.c. ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Niewątpliwie, związanie owo, jak zauważa się w literaturze, jest swoistym skutkiem zewnętrznym prawomocnego wyroku skazującego, którego podstawę stanowi "szczególna norma" (art. 11 k.p.c.), mająca na względzie tylko i wyłącznie specyficzne zjawisko procesowe, mianowicie przeniesienie ustaleń z procesu karnego co do popełnienia przestępstwa, zamieszczonych w zasadzie w sentencji wyroku skazującego, do procesu cywilnego. Polega na tym, że sąd w postępowaniu cywilnym przyjmuje te ustalenia jako jeden z elementów podstawy faktycznej swego rozstrzygnięcia. W rezultacie strona, która w postępowaniu karnym została prawomocnie skazana nie może już udowodniać przed sądem cywilnym, że nie popełniła czynu, który wypełnia normę prawną i został jej przypisany jako przestępstwo (por. art. 413 k.p.k.).

Badając podstawę dochodzonego przez stronę powodową roszczenia sąd zważył, że w toku postępowania karnego przed holenderskim sądem na oskarżenie prokuratury wobec M. B. składały się dwa zarzuty: jazda z większą prędkością niż dozwolona oraz prowadzenie pojazdu mechanicznego pod wpływem alkoholu. Natomiast obrona podnosiła jedynie, że nie udowodniono z jaką prędkością jechał M. B. oraz przyczynienia się poszkodowanej do zaistnienia wypadku. Jednocześnie obrona nie kwestionowała wyniku badania na obecność alkoholu we krwi oskarżonego.

Określona w art. 11 kpc moc wiążąca wyroku karnego oznacza, że w sprawie cywilnej niedopuszczalne jest dokonywanie jakichkolwiek własnych ustaleń co do tych okoliczności, którymi sąd jest związany w postępowaniu cywilnym. W konsekwencji wyłączona jest też możliwość dochodzenia roszczeń w sposób sprzeczny z ustaleniami wyroku karnego. Przy czym istota związania sądu cywilnego skazującym wyrokiem karnym wyraża się w tym, że w skład podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sądu cywilnego wchodzi czyn opisany w sentencji karnego wyroku skazującego, a sąd ten pozbawiony jest możliwości dokonywania ustaleń w tym zakresie, w tym w szczególności ustaleń odmiennych niż przeniesione na podstawie tego wyroku z procesu karnego.

Z tych też względów podnoszenie zarzutu, że w chwili zdarzenia M. B. nie znajdował się w stanie po użyciu alkoholu należy uznać za spóźnione i nie mogło stanowić przedmiotu badań w niniejszym postępowaniu cywilnym, ale należało do wyłącznej kompetencji sądu wydającego orzeczenie w procesie karnym.

Z tych też względów nalazło uznać żądanie pozwu w całości, zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 13 321,01zł tytułem zwrotu kosztów procesu – na podstawie art. 98§1 kpc, na które złożyły się: opłata od pozwu, koszty zastępstwa procesowego, zaliczki na koszty tłumaczenia i sporządzenia opinii przez biegłego sądowego.

Sędzia: